

Verslag PRT d.d. 8 oktober 2025

Aanwezig leden: De heren De Jonge (voorzitter), Van der Velde (Provincie), Louws (Middelburg), Hulle (Terneuzen), Van Merrienboer (Terneuzen), Both (Reimerswaal), Tuk (Veere), Bertijn (Vlissingen), Hageman (Hulst), Weststrate (Borsele), Mackintosh (Kapelle), Jansen op de Haar (namens VZG), Kapteijns (COA), Gillissen (VenJ), en de dames Maas (Noord-Beveland), Van Oostenbrugge (Sluis), Sijbers (Tholen), en Smit (Schouwen-Duiveland).

Aanwezige ambtenaren: de heren Bakker (secretaris) Vullings en Olivier (COA), en de dames De Jonge (OEK), Jacobs (VenJ), Hijink (COA) en De Vries (communicatie).

1. Opening

- a. Agenda
 - b. Verslag PRT d.d. 25 juni 2025 (bijgevoegd)
- De agenda wordt vastgesteld.
 - Het verslag is vastgesteld en wordt gepubliceerd.
 - Yvonne van Veldhoven zou, in verband met het aanvaarden van een nieuwe functie, voor de laatste keer bij de vergadering van onze PRT aanwezig zijn. Zij is echter ziek en wordt tijdens deze vergadering vervangen door de heer Gillissen. In de toekomst wordt ze vervangen door Femke de Geus.

2. Actuele situatie asioldossier

- Landelijk speelt er het nodige. Dit punt is geagendeerd om deze landelijke ontwikkelingen hier te bespreken.
- Lokale bestuurders zijn niet tevreden over de samenwerking met het rijk op het asioldossier en voelen zich politiek niet gesteund. VNG heeft hierover een brief geschreven aan de minister-president. Deze brief is door de commissarissen van de Koning ondersteund. Op basis van de brieven is er vandaag over dit onderwerp gesproken in het Overhedenoverleg. Dick van der Velde was daar namens IPO bij aanwezig. Hij geeft een korte terugkoppeling. Er zijn geen afspraken gemaakt of toezeggingen gedaan. Wel is men het erover eens dat goed moet worden gekeken naar hoe we zaken samen beter kunnen oppakken. In een volgend Overhedenoverleg komt dit daarom terug. Ook wordt het opgepakt in de LRT.
- De actuele stand van zaken is gedeeld ten aanzien van de Asielnoodmaatregelenwet, de wijzigingen van de Huisvestingswet en het intrekken van de Spreidingswet. De Asielnoodmaatregelenwet is ingediend voor behandeling in de Eerste en Tweede Kamer. Het is afwachten of deze wet door beide Kamers zal komen. Ondanks het negatief advies van de Raad van State ten aanzien van de wijzigingen Huisvestingswet, wil de minister de wet naar de Tweede Kamer sturen. Het is zeer onwaarschijnlijk dat de Tweede Kamer voor het behandelen van deze wijzigingsvoorstellen, het verkiezingsreces onderbreekt en terugkomt. Van een intrekking van de Spreidingswet is nog geen sprake.
De voorzitter concludeert dat het gesprek dat we aan deze tafel hebben over de spreiding van asielzoekers en de huisvesting van statushouders op korte termijn inhoudelijk niet zal veranderen. De huidige wetgeving is en blijft van kracht. In het vervolg van de vergadering gaan we in op de Zeeuwse situatie, kijken we naar een tweede periode Spreidingswet en gaan we in op de huisvesting van statushouders.

- COA schetst de actuele situatie in de asielopvang landelijk. Het beeld is hetzelfde gebleven. De opvang is erg vol. De bezettingsgraad is rond de 100%. Dit heeft een enorme impact op de leefbaarheid. Omdat veel mensen met een status waaronder nareizigers in de opvang verblijven, is het COA gestart met het versneld uitplaatsen van nareizigers waarvan de referent al is gehuisvest. Het COA begint met de referenten die 1, maximaal 2, nareizigers verwachten. Zij worden in principe bij de referenten geplaatst, mits daartegen geen zwaarwegende bezwaren zijn. Daarna gaat het COA kijken of het ook mogelijk is grotere gezinnen versneld te herenigen.
Burgemeester Van Merrienboer begrijpt de noodzaak maar hij waarschuwt dat het draagvlak direct wegvalt wanneer het gaat om grote gezinnen in een te kleine woning of een paar hotelkamers. Dat zal problemen geven in de directe omgeving. Hij roept COA daarom op om e.e.a. in goed overleg met de gemeenten te organiseren.

3. Stand van zaken Asiel

- Het bijgevoegde dashboard is een juiste weergave van de huidige stand van zaken.
- Veere en Terneuzen hebben inmiddels de opgave gehaald. In Tholen is de gemeentelijke opvang verlengd. De gemeenten Schouwen-Duiveland, Kapelle en Borsele openen nog voor het einde van de eerste spreidingswetperiode hun opvanglocaties. In de gemeenten Hulst, Sluis en Tholen zijn er vertragingen waardoor opening voor 1 februari 2026 niet meer haalbaar is. De gemeenten maken vorderingen en het aanbod blijft gehandhaafd en zal meetellen voor de volgende spreidingswetperiode.
- In het kader van de uitruil afspraken heeft de gemeenten Noord-Beveland de extra OEK plekken gerealiseerd. De gemeente Reimerswaal moet dit nog doen en beide gemeenten werken ook nog aan de realisatie van de regionale doorstroomlocaties. Beide gemeenten zijn hier volop mee bezig. In Reimerswaal is een locatie gekozen en volgt een aanbestedingstraject. In Noord-Beveland is het locatieonderzoek zo goed als afgerond. Er is één locatie overgebleven. De gemeente gaat stapje voor stapje vooruit in het proces. Wethouder Maas geeft aan dat er gekeken wordt of er nog aanvullende Oekraïense ontheemden in de gemeente kunnen worden opgevangen.

4. Mogelijke tweede periode Spreidingswet

- De voorzitter geeft aan dat de praktijk weerbarstig is gebleken en dat procedures om verschillende redenen, vaak lang duren. Hij wil daarom met gemeenten vooruitkijken naar de tweede periode van de Spreidingswet. Op de Bevelandse gemeenten Kapelle, Borssele, Reimerswaal en Noord-Beveland na, zijn er door gemeenten afspraken gemaakt voor meerdere jaren. Deze gemeenten lijken hun aanbod voor de tweede periode Spreidingswet al voor elkaar te hebben.
- Ten aanzien van de uitruilafspraken van Reimerswaal en Noord-Beveland vraagt de voorzitter de PRT deze te verlengen voor tweede periode. Wethouder Both geeft aan dat de ontwikkeling van een locatie voor de opvang van 150 Oekraïense ontheemden en doorstroommogelijkheden voor 32 statushouders voor een langere termijn is. Een businesscase voor één periode Spreidingswet zou nooit rondkomen. Wethouder Maas zegt dat dit ook geldt voor Noord-Beveland.
Een enkele gemeente is aarzelend en wil de indicatieve verdeling van 1 februari a.s. afwachten. Mits deze redelijk overeenkomt met de verdeling van de eerste periode, is er een positieve grondhouding ten aanzien van het verlengen van de destijds gemaakte

afspraken. De Spreidingswet betreft de opvang van asielzoekers. We kunnen alleen uitruilafspraken maken wanneer de gemeenten gezamenlijk genoeg asielzoekers opvangen.

- In de gemeenten Borsele en Kapelle lopen processen om een noodopvanglocatie te openen. Op deze locaties willen de gemeenten echter niet verder. De voorzitter geeft aan dat het dus nodig is om nu al na te denken over waar de gemeenten in de volgende periode asielzoekers kunnen opvangen en wat daarvoor nodig is.
- Beide gemeenten geven aan dat er veel weerstand is in de gemeenten. De verwachting is dat wanneer de locaties eenmaal open zijn en e.e.a. goed loopt, er ook meer draagvlak komt in de gemeenten. Hierdoor zou het in een volgende periode makkelijker kunnen worden om iets te ontwikkelen.
- De voorzitter concludeert dat het er niet slecht uitziet voor de tweede periode Spreidingswet en dat de Zeeuwse gemeenten er goed voorstaan. Hij vraagt de gemeenten Kapelle en Borsele heel concreet na te denken over de mogelijkheden om, ook na het sluiten van de binnenkort te openen noodopvanglocaties, weer een bijdrage te leveren aan de Zeeuwse opgave. We zullen hier in de volgende vergadering op terugkomen.

5. Huisvesting statushouders

- Gedeputeerde Van der Velde geeft een korte toelichting bij de stand van zaken. Gemeenten lijken de opgelopen achterstanden iets in te halen. Per 1 juli waren er gemeenten die de volledige opgave inclusief achterstand hadden gehaald. Andere gemeenten hadden bij het begin van de tweede periode 2025 een kleinere achterstand dan aan het begin van de eerste periode. Geen enkele gemeente is in het afgelopen half jaar gestegen op de interventieladder. Een enkele gemeente is op die ladder een stap gedaald. We starten 2025-II nog wel met een flinke achterstand. De opgave is voor de gemeenten nog steeds groot.
- De gedeputeerde wil met enkele gemeenten nagaan welke stappen er nog kunnen worden gezet om de achterstanden verder in te lopen. Nieuwe regelingen zoals de flexibele regeling en de bekostigingsregeling voor doorstroomlocaties kunnen hieraan misschien bijdragen. De gedeputeerde neemt hiervoor het initiatief.

6. Opvang ontheemden Oekraïne

- Mevrouw De Jonge geeft een korte terugkoppeling van de stand van zaken. De Zeeuwse gemeenten voldoen gezamenlijk niet aan de inspanningsverplichting. We blijven op ruim 70% steken. Regelmatig komen er plekken bij, maar er sluiten ook locaties, waardoor er niet echt sprake is van een substantiële stijging van het aantal opvangplaatsen.
- In een LRT-vergadering speciaal over de opvang van Oekraïense ontheemden zijn verschillende afspraken met de minister gemaakt. Het betreft o.a. het mogelijk maken van prioritering in de opvang, de mogelijkheid om vooruit te lopen op de flexibele doelgroepenregeling, en afspraken over de aanpak van overlast gevende ontheemden. Omdat er te weinig voortgang op deze punten is, heeft de VNG aan de minister hierover een brief gestuurd. Het onderwerp is ook aan de orde gekomen in het Overhedenoverleg.
- Er is de nodige onrust bij gemeenten n.a.v. de uitspraak Het Hogeland waarbij de rechtbank heeft geoordeeld dat gemeenten Oekraïners die zich bij de gemeente aanmelden en vragen om opvang, die opvang niet kunnen weigeren. Dit betekent dat de inspanningsverplichting eigenlijk een resultaatverplichting is. Over de wijze waarop deze uitspraak moet worden geïnterpreteerd is momenteel overleg gaande tussen juristen van het ministerie van A&M

en de VNG. De betrokken gemeente gaat in Hoger Beroep. De analyse van de betrokken juristen en de uitspraak in Hoger Beroep worden afgewacht.

7. Communicatie (mondeling)

- Suzanne de Vries zegt dat er twee mediaverzoeken zijn geweest de afgelopen periode. Deze zijn beiden, zoals altijd, namens de PRT en de Zeeuwse gemeenten beantwoord door Marga Vermue. Vanaf heden ligt het woordvoederschap van de PRT bij burgemeester Jansen op de Haar.

8. W.v.t.t.k.

- De voorzitter meldt dat er een omvangrijk WOO-verzoek is binnengekomen bij de Provincie waarin alle stukken over asielopvang in relatie tot de rol van de commissaris van de Koning en de Provincie worden opgevraagd vanaf 1 januari 2022.
Buiten de vergadering: uit de precisering door de aanvrager bleek dat de aanvrager alle stukken wilde ten aanzien van de ontwikkeling van één specifieke locatie. Het WOO verzoek is doorgestuurd naar de betreffende gemeente.